

Veszélyben az őserdők

„Davi Kopenawa vagyok, a Yanonami törzs tagja. Amazónia egyik eldugott részében élek családommal. Az őserdő ajándékaiból élünk, gyűjtögetünk, halászunk és vadászunk. Közösségünk 112 tagból áll. Sajnos törzsünk szinte örökös vándorlásban van, mert nyugalmas életünket gyakran zavarják meg betolakodók. Az illegális bányászok és fakitermelők továbbra is jönnek és nem hagynak bennünket békén. Kivágják erdeinket, hogy szóját és egyéb növényeket termesszenek a területükön, vagy éppen szarvasmarháikat legeltessék. Egy-egy értékes fa (pl.: mahagóni fa) megszerzéséért tucatnyi másik fát döntenek ki értelmetlenül. Vegyszereikkel mérgezik folyóinkat és betegségeket terjesztenek. Egyre többen vannak. Nem tartják tiszteletben területünket. A kormány tesz lépéseket a védelmünk érdekében, de többet kellene tennie, hogy megakadályozzák a területünk ellepését.”

A 8 547 404 km² területű ország fakitermelésben az elsők között található a világon. Ez azonban kétes dicsőség. A világ legnagyobb, még összefüggő esőerdő-állományának sorsa komoly aggodalmakat kelt világszerte.

- Miért kell állandóan vándorolnia a Yanonami törzsnek?
- Miért irtják az Amazonas menti esőerdőket?
- Milyen károkat okoznak a környezetnek az illegális fakitermelők és bányászok?
- Miért okoz problémát az esőerdők területének csökkenése az egész világ számára?
- Mekkora Brazília területe?

A favelák világa

„A gazdagok nagyobb felelősségvállalására és az egyenlőtlenségek csökkentésére szólította fel a világot Ferenc pápa, aki csütörtök este felkereste Rio de Janeiro egyik nyomortelepét, ahol egy egyszerű fából épített kápolnában misézett. Két Rio de Janeiro létezik: az alsó rész, ahol ellentmondásos módon a közép- és felsőosztály él – itt vannak a felhőkarcolók, az exkluzív városnegyedek és luxusszállók, a felső részben pedig, a favelákban összpontosul a nyomor, a bűnözés és a kábítószer kereskedelem. A riói szegénynegyedeket csupán egy széles út választja el a híres Copacabana strandjától. 1,2 millió ember – a város lakosságának 22 százaléka – él dűledező viskókban vagy olyan területen, ahova a városi rendőrség nemigen mer behatolni, hogy fenntartsák a rendet. A Varginha az egyik leghírhedtebb: a kilátástalan szegénység, a mindent átszövő és néhányaknak jobb életet kínáló drogkereskedelem, és fegyveres erőszak jellemzik az itteniek mindennapjait. Ha esik az eső, a koszos víz elönti a telep utcáit, és megfelelő csatornázás híján gyilkos fertőzésekkel fenyegeti a gyerekeket. A 202 milliós országban sokan élnek mélyszegénységben.”

- Miért tartja szívügyének a Latin-amerikai nélkülözők segítségét Ferenc pápa?
- Latin-Amerikában a legnagyobb a Földön a városi lakosság aránya. Miért döntenek úgy sokan, hogy vidékről a nagyvárosokba költöznek?
- Milyen körülmények között élnek az emberek a favelákban?
- Írj öt szót vagy szókapcsolatot, ami jellemző a favelákra!
- Mekkora Brazília lakossága?

Brazília, a feltörekvő gazdasági hatalom

Termék	Brazília helye a világranglistán	Termék	Brazília helye a világranglistán
kávé	1.	bauxit	2.
cukornád	1.	vasérc	2.
narancs	1.	ónérc	5.
szója	2.		
dohány	2.		
banán	4.		
kesudió	5.		
kakaó	6.		

- A Brazil ültetvények terményeit a világpiacon értékesítik, így a bevétel nagymértékben függ a világpiaci ártól. Miért előnyös, hogy Brazília mezőgazdasági termelése, szemben a „banánköztársaságokkal”¹ egyre sokoldalúbb?
- Brazília több ásványkincs kitermelésében is a világ élvonalába tartozik. Míg a múltban a kitermelt ásványkincseket feldolgozatlanul adta el az ország, napjainkban Brazília feldolgozóipara is jelentős. Miért jó gazdasági szempontból az országnak, hogy helyben feldolgozzák a nyersanyagokat és a világpiacon késztermékeket adnak el?
- Brazília igazi bauxit nagyhatalom. A bauxit az alumínium érce. Sorolj fel néhány terméket, amik alumíniumból készülnek!

¹ Az országok meghatározó bevételi forrása a banán exportjából származik, így ha annak világpiaci ára csökken, akkor az országok jövedelme is csökken, s ez sok problémához vezet.

Argentína instabil gazdasága

„A politikai és gazdasági nehézségekkel küzdő, 43,5 millió lakosú Argentínában az infláció² éves mértéke meghaladja a 20 százalékot, ezért a kormány új, magasabb értéket képviselő bankjegyek nyomtatását helyezte kilátásba. Vannak dolgok, amelyeket nem lehet elvenni az argentinoktól, így például Maradonát, a tangót, a tényt, hogy a dél-amerikai ország adta az első latin-amerikai származású pápát a keresztény világnak, és a messze földön híres marhapásztorokat, a gauchókat. A decemberben megalakult új kormány azonban úgy döntött, hogy a fentiek közül néhányat eltávolít a hivatalos fizetőeszközökről. Latin-Amerikában jelenleg Argentína rendelkezik az egyik legmagasabb inflációs szinttel, a kormány így arra kényszerül, hogy a mostani legnagyobb értékű címletnél, a száz pesónál is magasabb összeget képviselő bankjegyeket nyomtasson. 100 pesóból ugyanis ma már nehezen jön ki egy napi menü vagy akár egy mozijegy: Argentína, de főként a főváros az elmúlt évben jelentősen megdrágult, nemzetközileg már a londoni árszinthez is hasonlítják.”

- Milyen okai lehetnek a magas inflációnak?
- Milyen büszkeségei vannak az argentinoknak?
- Miért kell 100 pesónál magasabb összeget képviselő bankjegyeket bevezetni Argentínában?

² A pénz értékének romlása.

Az argentin marha

„Az argentin hús – amihez hozzá sem kell tenni, hogy marháról van szó – egységbe forrasztja a nemzetet, és egyben az ország legnagyobb ajándéka, amelyért a teljes művelt világ nagyon hálás lehet. Számtalan elmélet van arról, hogy az argentin marhahús miért ilyen jó, de abban nagyjából mindenki egyetért, hogy a szerencsés fajtanemesítés és az állatok teljesen szabadon tartása a lényeg. Az argentin marha élete nagy részét a pampán tölti, és a kerítést is nagyon ritkán látja a hatalmas nagybirtokokon legelészve. Az argentin marhapásztorok, a gaucsóok mindig lovon nyargalva terelik a csordát. A 2000-es évektől egyre kevésbé éri meg szarvasmarhát tenyészteni, ezért egyre többen térnek át a szója és egyéb gabonák termesztésére. Ennek egyik oka, hogy Argentína-szerte alábbhagyott a marhahúsfogyasztás. Ezen kívül a világgazdaságban meghatározó szerepet játszó Kína egyre nagyobb mennyiségben kereste az olcsó fehérjeforrásnak számító szóját. Kiderült, hogy az argentin földeken ugyanolyan jól lehet gabonát termesztani, mint marhát legeltetni. Az ország szarvasmarha-állománya 2003 és 2013 között 17 százalékkal csökkent, de így is Argentína a világ 7. legnagyobb marhahús előállítója. Brazília szarvasmarha állománya nagyobb, mint Argentínáé, az ország a világ legnagyobb marhahús exportálója.”

- Argentína mely nagytáján a legjellemzőbb a szarvasmarha tenyésztés?
- Minek köszönhető, hogy az argentin marhahús minősége a legjobbak közé tartozik a világon?
- Miért térnek át egyre többen a szarvasmarha tenyésztésről a növénytermesztésre?
- Melyik ország a világ legnagyobb marhahús exportálója?